

ІНТЕГРАЦІЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХОРЕОГРАФІВ У США

УДК 378.4:[37.091:81](73)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.341195>

Дмитро Бідюк, кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри психології та педагогіки
Хмельницького національного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3086-5411>

ІНТЕГРАЦІЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХОРЕОГРАФІВ У США

У статті здійснено комплексний аналіз американського досвіду професійної підготовки майбутніх педагогів-хореографів у контексті сучасних тенденцій розвитку мистецької й педагогічної освіти. З'ясовано, що система хореографічно-педагогічної освіти у США сформувалася як гнучка, інноваційна та особистісно орієнтована модель, що інтегрує мистецький, педагогічний і дослідницький компоненти. Встановлено, що зміст програм провідних університетів (Ohio State University, New York University Tisch School of the Arts, University of Utah) зорієнтований на поєднання теорії й практики, розвиток творчої індивідуальності та професійної ідентичності майбутніх фахівців, формування критичного мислення, рефлексії й педагогічної креативності. Виявлено ключові особливості підготовки педагогів-хореографів: урахування вимог міжнародних і національних стандартів мистецької освіти; компетентнісно орієнтовану парадигму; диверсифікацію форм і методів навчання; високий рівень інформаційно-технологічного забезпечення. Розкрито напрями інтеграції теорії та практики: поєднання курсів із професійною практикою, застосування рефлексивних методів, розвиток педагогічної майстерності через діяльність, дослідження та колективну творчість. Обґрунтовано, що концепція навчання “у танці”, “через танець” і “про танець” забезпечує інтеграцію теорії й практики, сприяє розвитку творчого потенціалу, рефлексивного мислення, емпатії, тілесної усвідомленості та міждисциплінарної взаємодії у професійній діяльності.

Ключові слова: педагог-хореограф; професійна підготовка; мистецька освіта; інтеграція теорії і практики; професійна ідентичність; методична компетентність; професійне становлення; педагогічна практика; зміст освіти; танець; США.

Лім. 13.

Dmytro Bidyuk, Ph.D. (Pedagogy), Senior Lecturer of the
Psychology and Pedagogy Department,
Khmelnytskyi National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3086-5411>

THEORY AND PRACTICE INTEGRATION IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE DANCE EDUCATORS IN THE USA

The article presents a comprehensive analysis of the American experience in the professional training of future dance educators within the context of current trends in art and pedagogical education. It was found that the system of choreographic-pedagogical education in the United States has developed as a flexible, innovative, and learner-centered model that integrates artistic, pedagogical, and research components. The study determined that the content of educational programs at leading universities (Ohio State University, New York University Tisch School of the Arts, University of Utah) is focused on the integration of theory and practice, the development of students' creative individuality and professional identity, as well as the formation of critical thinking, reflective skills, and pedagogical creativity. The main features of dance teacher preparation in the U.S. were identified, including compliance with international and national standards of art and pedagogical education; a competency-based learning paradigm; diversification of forms, methods, and technologies of instruction; and a high level of informational and technological support for the educational process. Various directions of integrating theory and practice within holistic professional training were highlighted: combining coursework with field experience, applying reflective teaching methods, developing pedagogical mastery through practice, research projects, and collaborative creativity. Emphasis is placed on the practical orientation of the professional development of future dance educators through the implementation of practice-oriented learning technologies and the diversification of practice types. It is substantiated that the concept of learning “in dance,” “through dance,” and “about dance” provides a foundation for integrating theory and practice, fostering the creative potential of students, developing reflective thinking, empathy, bodily awareness, and the ability to engage in interdisciplinary interaction within pedagogical activity.

Keywords: dance educator; professional training; art education; integration of theory and practice; professional identity; methodological competence; professional development; teaching practice; curriculum content; dance; USA.

Постановка проблеми. Професіоналізація хореографічно-педагогічної освіти в США відбувається з урахуванням сучасних освітніх та професійних стандартів, прак-

тико орієнтованих програм підготовки та інтеграції теоретичних знань із практичними навичками. Особлива увага приділяється розвитку творчого та педагогічного потенціалу студентів, формуванню

компетентностей, необхідних для професійної діяльності, а також впровадженню інноваційних технологій у навчальний процес. Цей підхід забезпечує комплексну підготовку майбутніх педагогів-хореографів, спрямовану на їхню здатність до самостійного професійного вибору, адаптації до різних освітніх середовищ та активної участі у розвитку хореографічної освіти.

Метою сучасної хореографічно-педагогічної освіти у США є підготовка компетентного, творчо активного, культурно свідомого педагога-хореографа, здатного поєднувати художньо-творчу самореалізацію з педагогічним покликанням, упроваджувати інноваційні методи навчання та виховання засобами танцю, сприяти розвитку особистості учня й формуванню художньої культури суспільства.

Ключові завдання професійної підготовки майбутніх педагогів-хореографів полягають у: забезпеченні базової підготовки у різних танцювальних стилях і техніках; формуванні педагогічної компетентності через студійно-практичну діяльність, наставництво та спільне проєктування навчальних програм; розвитку творчої та дослідницької активності студентів; вихованні ціннісного ставлення до танцю як мистецтва, культурного явища і засобу самовираження; стимулюванні саморефлексії, самоменеджменту і лідерства у професійному середовищі; забезпеченні готовності до міжкультурної комунікації та соціальної відповідальності в освітньому просторі; формуванні професійної ідентичності педагога-хореографа, здатного до безперервного розвитку і творчого оновлення власного досвіду. Тому актуальність питання співвідношення теорії і практики у професійній підготовці педагогів-хореографів зумовлена як внутрішніми потребами освітнього процесу, так і вимогами сучасної професійної спільноти.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Теоретичною основою дослідження стало комплексне осмислення сучасних концепцій професійної підготовки педагогів-хореографів, представлених у працях провідних американських науковців. Ідеї цілісної моделі підготовки фахівця в галузі танцювальної освіти розроблені у дослідженні С. Анджейвські [1], яка наголошує на інтеграції мистецького, педагогічного та особистісного компонентів у навчальному процесі. Положення про значущість танцю як освітнього ресурсу, що впливає на когнітивний, емоційний та соціальний розвиток особистості, обґрунтовані у працях Дж. Ганни [4], Дж. Бонбрайт, К. Бредлі та С. Дулінг [2], а також у "Національних стандартах мистецької освіти з танцю" [6]. Концепцію культурно релевантного та інклюзивного навчання, що враховує різноманітність освітніх контекстів, розкрито у роботі Н. Мак-Карті-Браун [5], а проблеми професіоналізації та формування педагогічної ідентичності

танцівників висвітлено у працях Д. Різнера [9] та Дж. Андерсона [10]. Особливу увагу приділено дослідженням К. Бонд і С. Стінсон [3], які акцентують на творчому процесі як основі формування рефлексії й креативності в майбутніх педагогів-хореографів. Концептуальні підходи до розвитку педагогічної майстерності у танцювальній освіті представлені у працях Е. Ворбертон [13] та Дж. Сміт-Отард [11], які розглядають танець як мистецтво, навчання та дослідження, спрямоване на формування художнього мислення. Практичні засади підготовки майбутніх педагогів-хореографів проаналізовано на прикладі освітніх програм провідних американських університетів (New York University Tisch School of the Arts, Ohio State University та University of Utah School of Dance), де реалізується інтегративний підхід до поєднання теорії, практики й творчодослідницької діяльності. У сукупності ці джерела сформували науково-методологічну основу дослідження, визначили напрям аналізу освітніх моделей та педагогічних стратегій, що забезпечують ефективну підготовку педагогів-хореографів у контексті сучасних вимог мистецької та педагогічної освіти.

У практичній площині особливої уваги заслуговують результати дослідження К. Анджейвські, які відіграють важливу роль у розвитку теорії та практики підготовки майбутніх педагогів-хореографів у США. Дослідниця приділяє особливу увагу використанню комплексному підходу до професійної підготовки, поєднуючи технічні, емоційні, соціальні та когнітивні аспекти розвитку майбутнього фахівця. В центрі її концепції – формування професійної ідентичності педагога-хореографа через інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок, участь у реальних освітніх процесах та взаємодію з професійними спільнотами. Запропонована К. Анджейвські модель цілісної підготовки передбачає розвиток особистісної цілісності, інтеграцію навчальних дисциплін, усвідомлене становлення професійного "Я" та активну участь у професійних середовищах, що забезпечує ефективне поєднання теоретичного навчання, практики та професійного самовдосконалення [1].

Мега статті: висвітлити різні аспекти інтеграції теорії і практики в умовах цілісної професійної підготовки педагогів-хореографів в США.

Виклад основного матеріалу. Проблема співвідношення теорії та практики у підготовці педагогів-хореографів обґрунтована кількома ключовими аспектами. По-перше, хореографічна освіта поєднує високоспеціалізовані технічні навички з художньо-творчими здатностями, що потребує не лише засвоєння теоретичних знань, а й безпосередньої практичної реалізації цих знань у процесі танцювальної діяльності [11]. По-друге, методична підготовка майбутніх педагогів-хореографів передбачає

ІНТЕГРАЦІЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХОРЕОГРАФІВ У США

формування здатності передавати знання та навички іншим, що можливо лише за умови синтезу теоретичних основ педагогіки та безпосереднього досвіду навчання і викладання танцю [1]. По-третє, сучасні стандарти хореографічної освіти, зокрема в США [6], підкреслюють необхідність інтеграції практичних і теоретичних компонентів для розвитку професійної ідентичності, критичного мислення та здатності до творчого вирішення професійних завдань.

У праці Warburton (2019) "Dance Pedagogy" досліджено ключові аспекти професійної підготовки педагогів-хореографів, зокрема: теоретичні основи педагогіки танцю (філософські та педагогічні концепції, що лежать в основі навчання танцю); практичні методи навчання (ефективні стратегії та техніки викладання, які сприяють розвитку творчих та технічних навичок студентів); інтеграція теорії та практики (важливість поєднання теоретичних знань з практичним досвідом у процесі підготовки майбутніх педагогів-хореографів); критичний підхід до розвитку та удосконалення хореографічної освіти (аналізуються існуючі моделі та пропонуються шляхи їх удосконалення з урахуванням сучасних вимог та тенденцій у хореографічно-педагогічній галузі) [13].

Для прикладу можна розглянути освітні програми та ініціативи, що реалізуються в американських закладах вищої освіти з метою підготовки майбутніх педагогів-хореографів, а також проаналізувати інноваційні підходи, які впроваджуються в процес професійної підготовки для підвищення її ефективності та відповідності сучасним освітнім стандартам. Так, *Ohio State University* пропонує програму "Bachelor of Fine Arts in Dance Education", спрямовану на інтеграцію технічної, творчої та педагогічної підготовки, де студенти поєднують навчання у студії з дослідницькими проектами та педагогічною практикою [8]. У *New York University Tisch School of the Arts* акцент зроблено на розвитку індивідуального творчого стилю викладача-хореографа, поєднанні хореографічної практики з міждисциплінарними курсами з педагогіки, психології руху та перформативних досліджень [7]. В *University of Utah* діє магістерська програма "Master of Fine Arts in Modern Dance", яка орієнтується на дослідницьку діяльність у сфері танцювальної освіти, педагогічні інновації та роботу з технологіями у хореографії [12]. Ці програми відображають загальну тенденцію до інтеграції мистецького, педагогічного та науково-дослідницького компонентів, що забезпечує формування професійної компетентності майбутнього педагога-хореографа.

Зауважимо, що в американському досвіді значна увага приділяється розвитку рефлексивних практик серед педагогів-хореографів, що включає самооцінку, обговорення професійних викликів та

взаємодію з колегами. Ці практики сприяють глибшому усвідомленню власної професійної ідентичності, яка формується через інтеграцію особистих переконань, професійних цінностей і педагогічних практик. Процес професійного становлення є динамічним і тісно пов'язаний із контекстом навчання та культурними особливостями освітнього середовища. Особливий акцент робиться на розвитку критичного мислення, рефлексії та ефективної взаємодії як ключових компонентів професійної компетентності педагога-хореографа.

Зміст освітніх програм спрямовано на поглиблення знань щодо розуміння танцю як мистецтва, освітньої дисципліни, наукової сфери та частини спільноти практиків. Інтеграція теорії і практики формує у майбутніх хореографів-педагогів здатність ефективно взаємодіяти у професійних спільнотах для досягнення спільних освітніх цілей; практичні уміння у плануванні навчальних програм та оцінюванні результатів навчання учнів; критичне мислення та рефлексивні навички, а також здатність адаптувати педагогічні підходи з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, культурного різноманіття та сучасних освітніх стандартів.

Як свідчить аналіз наукових підходів, освітніх стандартів і кваліфікаційних вимог, а також концептуальних засад функціонування системи професійної підготовки майбутнього педагога-хореографа, одним із ключових її компонентів є методична підготовка, що забезпечує цілісність процесу професійного становлення. Саме методична підготовка виступає системоутворювальним чинником, який поєднує фахові, педагогічні, психологічні, мистецько-творчі та дослідницькі аспекти професійної освіти.

Зміст методичної підготовки спрямований на формування здатності майбутнього педагога-хореографа проектувати, організовувати та реалізовувати навчально-виховний процес засобами хореографічного мистецтва, враховуючи індивідуальні особливості учнів і специфіку різних хореографічних жанрів. Вона включає оволодіння сучасними методами навчання танцю, знаннями з педагогічної психології, методології хореографічної творчості, сценічної композиції, анатомії руху, а також технологіями формування виконавських і творчих умінь.

У системі хореографічно-педагогічної освіти США методична підготовка розглядається як інтегративний процес, що поєднує навчання, дослідження і практику. Вона реалізується через поєднання академічних курсів, майстер-класів, практикумів, педагогічної практики та рефлексивного аналізу власного досвіду [5]. Особливе значення має розвиток рефлексивної компетентності, що дозволяє педагогу усвідомлювати закономірності хореографічного навчання, аналізувати власну педагогічну діяльність і постійно вдосконалювати професійні методи.

Методична підготовка зорієнтована не лише на опанування системи знань про методи, форми й засоби навчання танцю, а й на формування вміння самостійно конструювати навчальний процес, адаптуючи його до індивідуальних потреб учнів, їхнього віку, рівня підготовки та культурного контексту [2]. Розвиток методичної компетентності концентрується на навчанні у танці, через танець та про танець, досліджуючи сучасні освітні теорії, розробку навчальних програм та підходи до оцінювання. Особливу увагу приділено розвитку інноваційного мислення та дослідницької культури педагога-хореографа, здатного до експериментування з різними педагогічними та художніми стратегіями, інтеграції міждисциплінарних підходів (музика, театр, психологія, анатомія руху, технології) [4].

Практична спрямованість професійного становлення майбутніх педагогів-хореографів забезпечується впровадженням практично орієнтованих технологій навчання та диверсифікацією видів педагогічної практики. Освітній процес передбачає поетапне проходження студентами різних форм практики: ознайомлювальної з метою професійного самовизначення; навчальної (творчо-виконавської) спрямованої на вдосконалення техніки танцю та педагогічних умінь; педагогічної з акцентом на організацію навчального процесу, постановку хореографічних композицій і роботу з дитячими та студентськими колективами; та виробничої – орієнтованої на самостійну діяльність у мистецько-освітніх закладах. Важливу роль відіграє залучення студентів до виконання індивідуальних і колективних творчо-дослідницьких проєктів, зміст яких узгоджується з потребами практики хореографічно-педагогічної діяльності. Ефективність підготовки підсилюється участю студентів у творчих лабораторіях, постановках, конкурсах, фестивалях, волонтерських і соціокультурних проєктах, спрямованих на розвиток місцевих мистецьких спільнот.

У процесі педагогічної практики майбутні педагоги-хореографи не лише засвоюють теоретичні знання, а й інтегрують їх у реальні педагогічні ситуації, що сприяє формуванню критичного та осмисленого ставлення до професійної діяльності. Під час роботи зі студентами та вивчення рухових, технічних і художніх аспектів хореографії розвиваються необхідні практичні вміння, навички та способи дії, які безпосередньо впливають на якість освітнього процесу. Крім того, педагогічна практика стимулює усвідомлення потреби у постійному професійному саморозвитку, адаптації методів навчання до індивідуальних особливостей учнів та культурного контексту, а також здатності до рефлексії власної педагогічної діяльності. Навчання танцю реалізується, коли сам танець використовується як середовище для дослідження, мислення, творчості, спілкування та інтерпретації ідей, кон-

цепцій і дослідницьких питань. Навчання через танець підкреслює, що вивчення танцю сприяє розвитку навичок навчання протягом життя, таких як вирішення проблем, ефективна комунікація, презентаційні здібності, впевненість у собі, робота в команді, лідерство та дослідницькі уміння. Концепція навчання у танці, через нього та про нього визнає й підкреслює, що освіта є цілісним процесом, який інтегрує розум, тіло та дух, враховуючи динамічні та різноманітні контексти навчання [4].

Аналіз американського досвіду професійної підготовки майбутніх педагогів-хореографів дав змогу окреслити низку характерних особливостей цієї системи. Насамперед, вона ґрунтується на урахуванні вимог міжнародних і національних стандартів мистецької та педагогічної освіти, рекомендацій професійних об'єднань, міжнародних асоціацій, а також запитів споживачів освітніх послуг і потреб особистісного розвитку здобувачів освіти. Важливою методологічною засадою є компетентісно орієнтована парадигма навчання, яка забезпечує формування цілісного комплексу фахових і особистісних компетентностей.

Освітні програми зорієнтовані на професійну самореалізацію майбутніх педагогів-хореографів і передбачають інтеграцію теоретичної та практичної підготовки. Важливе місце посідає налагодження системних зв'язків між університетами, освітньо-мистецькими установами та базами педагогічної практики, що сприяє формуванню практичних умінь і професійного досвіду студентів.

Варто також відзначити диверсифікацію форм, методів і технологій навчання, активне використання інноваційних, інтерактивних і цифрових засобів, які підвищують ефективність освітнього процесу. Характерною рисою є високий рівень інформаційно-технологічного забезпечення, що підтримує безперервність навчання та сприяє розвитку рефлексивної, дослідницької та творчої діяльності майбутніх педагогів-хореографів.

Попри певні досягнення, інтеграція теорії та практики у професійній підготовці майбутніх педагогів-хореографів має певні виклики щодо ефективної реалізації. Зокрема в американському досвіді спостерігається недостатня підтримка молодих педагогів-хореографів на початкових етапах розвитку кар'єри, а також у створенні умов для професійного розвитку. Ці проблеми одночасно виступають каталізатором для появи нових стратегій та ініціатив, спрямованих на удосконалення системи хореографічно-педагогічної освіти.

Висновки. У результаті аналізу сучасних підходів до підготовки педагогів-хореографів можна зробити кілька ключових висновків. По-перше, інтеграція теоретичної та практичної підготовки є основою формування професійної компетентності майбутнього педагога-хореографа. По-друге, особ-

лива увага приділяється розвитку рефлексивних практик, критичного мислення та здатності адаптувати педагогічні стратегії до індивідуальних та культурних особливостей учнів. По-третє, сучасні освітні програми в США демонструють тенденцію до комплексного поєднання мистецького, педагогічного та науково-дослідницького компонентів, що забезпечує високу ефективність професійної підготовки.

Перспективи подальших наукових досліджень орієнтовані на вивчення таких аспектів: ефективність використання інтегративних моделей навчання; вплив культурного та соціального контексту на формування професійної мобільності педагогів-хореографів; обґрунтування інноваційних підходів до підтримки професійного розвитку та наставництва молодих педагогів у танцювальній освіті. Зосередження на цих напрямках дозволить не лише підвищити якість підготовки майбутніх педагогів-хореографів, а й сприятиме розвитку хореографічної освіти як науки та мистецтва в глобальному контексті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Andrzejewski, C.E. (2009). Toward a model of holistic dance teacher education. *Journal of Dance Education*, No. 9(1), pp. 17–26. [in English].
2. Bonbright, J., Bradley, K. & Dooling, S. (2013). Evidence: A report on the impact of dance in the K–12 setting. National Dance Education Organization. [in English].
3. Bond, K.E. & Stinson, S.W. (2007). “It’s work, work, work, work”: Young people’s experiences of creative process

in dance. *Research in Dance Education*, No. 8(1), pp. 35–58. [in English].

4. Hanna, J.L. (2015). Dancing to learn: The brain’s cognition, emotion, and movement. Rowman & Littlefield. [in English].

5. McCarthy-Brown, N. (2017). Dance pedagogy for a diverse world: Culturally relevant teaching and meaning making. McFarland & Company. [in English].

6. National Dance Education Organization (2020). National core arts standards in dance. NDEO. [in English].

7. NYU Tisch School of the Arts (2025). Dance programs and courses. Department of Dance. New York University. Available at: <https://tisch.nyu.edu/dance/courses.html> tisch.nyu.edu. [in English].

8. Ohio State University (2025). Dance (BFA) Program. Department of Dance. The Ohio State University. Available at: <https://undergrad.osu.edu/majors-and-academics/majors/detail/43> undergrad.osu.edu. [in English].

9. Risner, D. (2020). Dancing pedagogy and the professionalization of dance education. *Journal of Dance Education*, No. 20(3), pp. 123–135. [in English].

10. Risner, D. & Anderson, J. (2015). Hybrid lives of teaching artists in dance: A critical perspective on professional identity in dance education. *Journal of Dance Education*, No. 15(4), pp. 136–145. [in English].

11. Smith-Autard, J. (2002). The art of dance in education (2nd ed.). A&C Black. [in English].

12. University of Utah School of Dance (2025). *Modern Dance MFA*. University of Utah. Available at: <https://www.dance.utah.edu/graduate>. [in English].

13. Warburton, E.C. (2019). Dance pedagogy. In D.S. Cohen & R.S.W. Kassing (Eds.), *The Bloomsbury companion to dance studies* (pp. 45–62). Bloomsbury Academic. DOI: <https://doi.org/10.5040/9781350024489.ch-003>. [in English].

Стаття надійшла до редакції 13.10.2025

“Нова наукова істина зазвичай перемагає не тому, що перекоњує опонентів, а тому, що зростає нове покоління, для якого вона стає очевидною”.

Макс Планк
німецький фізик, теоретик

“Освіта – це не підготовка до життя; освіта і є саме життя”.

Джон Дьюї
американський філософ, психолог

“Доля веде того, хто йде, і тягне того, хто не хоче”.

Луцій Анней Сенека
давньоримський філософ

“Випадкові відкриття трапляються лише підготовленому розуму”.

Луї Пастер
французький мікробіолог, хімік

